

Смесь працы газет «Звязда», Нацыянальнага алімпійскага камітэта і Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь

ГАЛОЎНЫ ПАДАРУНАК — ЯРКІЯ ЎРАЖАННІ

Фестываль «Вытокі» прайшоў у Пружанах

ФАРМАТ новы, а атмасфера святая і разнастайная праграма нязменныя. У Пружанах прайшоў спартыўна-культурны фестываль «Вытокі». Для Брэстчыны гэта нагода для радасці, заўжды прыемна прымаць такія буйныя падзеі, а для іншых рэгіёнаў — нагода для лёгкага суму. Сёлета фестываль праходзіў толькі ў адным рэгіёне. Праўда, сумаваць, доўга не прыйдзецца. Ужо наступным летам святую эстафету падхопіць іншая вобласць. Але пакуль падвядзём вынікі «Вытокаў» у першым рэгіёне.

«Не сакрэт, што Пружаны — гэта культурны, гістарычны і спартыўны горад. Расонне прывесці ў Брэстскую вобласць, першым рэгіёне, дваццаць, юбілейныя, «Вытокі» невыпадковае. Наш фестываль і спартыўны, і культурны, і сямейны, дзе аб'ядналі розныя сферы. А мы, як добрыя госці, прыехалі не з пустымі рукамі», — адзначыў Прэзідэнт Нацыянальна-

нага алімпійскага камітэта Віктар ЛУКАШЭНКА.

Адным з падарункаў гораду НАК Беларусі стала сучасная асцяг-пляцоўка, якую ўрачыста адкрылі 7 чэрвеня. Яшчэ да афіцыйнага адкрыцця лакацыя сабрала нямаля аматараў скейтбордынга, таму можна не сумнявацца, што пуставаць яна не будзе. Сярод першых яе

пратэсціравалі шматразовыя чэмпіёны Расіі па скейтбордынгу і ўдзельнікі Алімпійскіх гульняў у Токіа Аляксандр Гусеў, Ягор Кальдзікаў і Аляксандра Цімоніна, а таксама найлепшыя беларускія прадстаўнікі ролер-спарту і наймацнейшыя каманды краіны па брыкінгу.

«Брэстчына заўсёды ўпэўнена рухалася ў спартыўным кірунку.

Улічваючы вопыт нашага рэгіёна ў правядзенні фестываля, пастараліся апраўдаць давер НАК Беларусі і ўлічылі ўсе магчымасці. Пружаны маюць добрую спартыўную базу: аквапарк, лядовы палац, прывялі ў парадак стадыён, цяпер і скейт-пляцоўка. Мы будзем і надалей працягваць падтрымліваць нашых спартсменаў», — сказаў старшыня

Брэстскага аблвыканкама Юрый ШУЛЕЙКА.

Прынамсі не застаўся без падарункаў і сам Нацыянальны алімпійскі камітэт. Першая ў суверэннай гісторыі Беларусі алімпійская чэмпіёнка Кацярына Карстан перадала ў музей НАК Беларусі сваю ўзнагароду — бронзавы медаль Алімпійскіх гульняў у Барселоне. «Шмат разоў наведвала НАК Беларусі, бачыла розныя прызы, кубкі, а ў маім стэндзе толькі копіі. Таму разам з дачкой вырашылі выправіць сітуацыю. Бронзавы медаль Барселоні-92 для мяне вельмі дарагі. Гэта мая першая алімпійская ўзнагарода, якую заваявала ў складзе квартэта больш вопытных сябровак па камандзе», — прызналася чэмпіёнка.

«Вытокі» ў Пружанах прыцягнулі да сябе не толькі аматараў спорту, але і чэмпіёнаў. Такой вялікай колькасці знакамітых атлетаў, чэмпіёнаў і прызёраў Алімпійскіх гульняў, чэмпіёнаў свету і Еўропы, вядомых футбалістаў гэты горад, здаецца, не бачыў ніколі. Аляксандр і Андрэй Багдановічы, Ганна Гуськова, Максім Недасекаў, Васіліса Марзалюк,

Алім Селімаў, Юлія Несцяярэнка, Ірына Курачкіна, Марына Слуцкая, Аляксандр Глеб, Любоў Чаркашына зрабілі са сваімі аматарамі тысячы сэлфі і раздалі столькі ж аўтографі. Легенды спорту сустрэліся не толькі на адкрыцці фестываля і на спартыўных лакацыях, але і на футбольным полі. Таварыскі матч спартыўных зорак сабраў нямаля гледачоў. Сапраўды, калі яшчэ ўбачыш каманды, сабраныя выключна з чэмпіёнаў.

Знакавай падзеяй стала і прэзентацыя кнігі першага алімпійскага чэмпіёна ў гісторыі беларускага спорту Сяргея Макаранкі. Пераможца Гульняў 1960 года, вясляр прадставіў свае мемуары, выдадзеныя пры дапамозе НАК Беларусі. Дарчы, Сяргей Макаранка пачынаў свой шлях на Алім у Брэсце, таму падзея ўдвая сімвалічная.

Адна з галоўных падзей у праграме «Вытокаў» — алімпійскі квэст. У адным месцы за некалькі гадзін дзеці да 14 гадоў маглі правесці свае сілы ў 26 відах спорту, самых розных. А дапамагалі ім найлепшыя спартсмены і трэнеры. І весела, і карысна, бо такім

чынам дзеці могуць зацікавіцца пэўным відам спорту і тут жа запісацца ў мясцовае секцыю. Прыёмным дадаткам сталі каштоўныя падарункі ад арганізатараў, падрыхтаваныя для пераможцаў квэсту. Спартыўна-гістарычны квэст сабраў 15 каманд, якія прайшлі 7 розных пунктаў, звязаных з гісторыяй і культурай спадчынай Пружан: Палац культуры, Гандлёвыя рады, сядзіба Швыкоўскіх і іншыя. Удзельнікі сумяшчалі скаканне на скакалцы з агдаваннем імянаў алімпійскіх спартсменаў, прысуджанне з разгаданнем рэбуса і стралбу з асацыяцыямі.

«Вытокі» — фестываль ва ўсіх сэнсах яркі. І за гэта адказвае адзін з галоўных арганізатараў — мастацкая галерэя «АртХаос», якая кожны раз прыводзіць да гэтай фестываля нешта незвычайнае. Сёлета дзеці на стадыёне «Мухавец» афармлялі скейт-пляцоўкі і горкі для катання. Самыя стараныя іюны мастакі атрымалі прызы. У мастацкім інтэрактыве прынялі ўдзел больш за 200 дзяцей. Усёго фестываль у Пружанах сабраў некалькі тысяч удзельнікаў.

Узровень

НАСТАЎНІК ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ ПАВІНЕН БЫЦЬ МАЙСТРАМ СПОРТУ ПА ЎСІХ ВІДАХ СПОРТУ

Як такое магчыма, раскажаў заслужаны педагог

Усе прывыклі звяртаць пільную ўвагу найперш на спорт вышэйшых дасягненняў, на медалі і рэкорды. А часта аснова гэтага спорту, падмурак, без якога не было б ні медалёў, ні рэкордаў, застаецца ў цені. Калі шыра, то што для многіх школьных урокі фізічнай культуры? Часцей за ўсё, урок, які пры жаданні можна прагуляць і за адзнаку па яким не варта моцна турбавацца. А разам з тым фізічная культура — прадмет, які выконвае найважнейшую задачу. Робіць дзяцей і падлеткаў развітымі, здаровымі і моцнымі. Фізічная форма, закладзеная ў дзяцінстве, застаецца з чалавекам назаўжды. Канешне, пры ўмове, што педагог ставіцца да сваёй справы адказна і з душой. Настаўнік фізічнай культуры ў здаровай Брэстскага абласнога кадраўскага вучылішча Леанід КАБЯК працуе ўжо 50 гадоў. У інтэрв'ю «Звяздзе» ён раскажа, што галоўнае ў выхаванні дзяцей, чаму не трэба быць «фізруком» і як школьная фізікультура ўплывае на спорт.

ім даваў, але і шмат патрабаваў. І мы маглі ад іх патрабаваць, бо ўвесь педагагічны калектыў быў неабякавы да гэтых дзяцей. Мы былі для іх больш, чым настаўнікі, яны для нас — больш, чым вучні», — разважае Леанід Мікалаевіч. Самы красамоўны паказчык такога стаўлення — той факт, што выпускнікі Ястрамбелскай школы-інтэрната і сёння трымаюць сувязь са сваім настаўнікам, тэлефануюць, прыязджаюць у госці, віншуюць са святамі. Ордэн Працоўнай Славы III ступені, якім у 1986 годзе ўзнагароджаны Леанід Кабяк, і прывосновае ў 1997 годзе ганаровае званне «Заслужаны настаўнік Рэспублікі Беларусь» таксама таму пацвярджаюць.

Але ж за ўсімі высокімі ўзнагародамі стаіць, найперш, стаўленне да сваёй працы і адносіны з вучнямі. Магчыма, гэта нават вышэй.

Выхавальнікі школы-інтэрната са сваім настаўнікам былі не толькі сям'ёй, але і моцнай камандай. Разам яны неаднойчы перамагалі на розных спаборніцтвах, нярэдка нават на ўсесаюзных. Для школы-інтэрната з Баранавіцкага раёна перамагчы на турніры ўсесаюзнага ўзроўню — амаль што выйграць Алімпійскія гульні. І усё дзякуючы іх настаўніку. У 2011 годзе з сіротамі Леанід Кабяк перастаў працаваць, але месца працы не змяніў. Школа-інтэрнат у Ястрамбелі была расфарміравана, а на яе месцы стала дзейнічаць Брэстскае кадраўскае абласное вучылішча. «З кадрамі працаваць прасцей, чым з сіротамі. У вучылішчы ёсць правільны, якім яны падпарадкоўваюцца. Але, зноў жа, у першы год трэба да гэтага прывучаць. Усе дзеці з розных школ, у іх розны ўзровень падрыхтоўкі, рознае выхаванне. Зноў жа, гэта падлеткі, паступаюць да нас у восьмы клас. І пакуль усіх параўнаеш, раскрывеш, трэба паваджацца. А ў 10-11 класах ужо прасцей: яны матываваны, у іх ёсць мэты, і яны дзеля іх працуюць. Многія нашы выпускнікі паступаюць у сілавую структуру, фізічная культура ім патрэбная, і яны займаюцца ўпарта і адказна не толькі на ўроках, але і на дадатковых занятках», — распавядае Леанід Мікалаевіч. З-за такога графіка сваіх выхаванцаў на рабоче ён праводзіць шэсць дзён на тыдзень: трэнервак і урокаў фізічнай культуры ў кадэтаў шмат. І відаў спорту, якімі яны займаюцца, хапае: футбол, баскетбол, валејбол, гандбол, настольны тэніс, лёгкая атлетыка. У графіку таксама заняты плаваннем і агульнай фізічнай падрыхтоўкай.

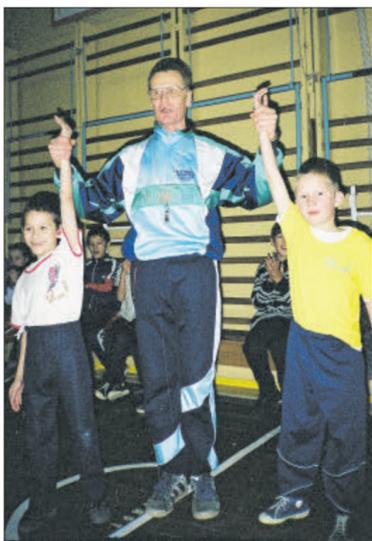
«Цяжка бывае толькі штацікам, а мы людзі ваенныя, жывём па прыняцце «не хочаш» — прымусім, не ўмееш — навучым», — жартуе Леанід Мікалаевіч, адказваючы на пытанне, ці не цяжка працаваць у такім рытме.

ГАЛОЎНАЯ ЗАДАЧА — ВЫХАВАЦЬ ДЗЯЦЕЙ ЗДАРОВЫМІ

Нярэдка ад трэнераў можна пачуць, што для развіцця спартыўнага рэзерву ім трэба супрацоўнічаць са школьнымі настаўнікамі фізікультуры, якія часцей за ўсё працуюць самі па сабе. А менавіта яны могуць на месцы ўбачыць зольнага хлопчыка ці дзяўчынку і адкрыць яму шлях у спорт. І гэта агульная праблема. Як адзначае Леанід Кабяк, раней было цяжка знайсці хлопчыка, які б не ўмеў гуляць у футбол, а сёння цяжка знайсці хлопчыка, які ўмеў гуляць у футбол. Па яго словах, здараецца, што дзеці, якія паступаюць у кадраўскае вучылішча, за сем гадоў у школе не трымалі ў руках мяча. І пра які спорт у такім выпадку можна казаць? Таму, сапраўды, уся надзея на настаўнікаў фізічнай культуры.

«Настаўнік фізічнай культуры павінен быць майстрам спорту па ўсіх відах спорту. Але ў яго яшчэ шмат папярэвай працы, якая забірае час. Таму настаўнік фізікультуры не павінен рыхтаваць спартсменаў. Настаўнік фізікультуры павінен быць

зацякаўлены ў тым, каб яго мага больш яго вучняў перадаць у дзіцяча-юнацкую спартыўную школу, дзе з іх зробяць спартсменаў. Там у трэнераў свае задачы, а ў нас свае. І самая галоўная задача настаўніка фізічнай культуры — выхаваць дзяцей здаровымі, далучыць іх да здаровага ладу жыцця», — адзначае Леанід Мікалаевіч. Прынамсі свой уклад у развіццё айчынага спорту ён унёс. У 1996 годзе Леанід Кабяк быў ўзнагароджаны ганаровым знакам за развіццё фізічнай культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь. І ў яго нават ёсць рэцэпт, як зрабіць так, каб дзеці самі хацелі ісці на ўрокі фізікультуры, а не прагулялі іх пры зручнай магчымасці: «На мой суб'ектыўны погляд, адзнакі па фізічнай культуры ўвогуле варта скасаваць. Прышый на ўрок, адпрацаваў у сваё задавальненне, адпачыў, разгрузіў галаву пасля задач ды диктантаў — і шчаслівы пайшоў вучыцца далей. На ўроках фізікультуры трэба не адзнакі ставіць, а закладаць у дзяцей фізічную падрыхтоўку і павышаць яе, наколькі гэта магчыма для кожнага вучня», — разважае настаўнік. Але далёка не ўсе гэта разумюць, таму, гледзячы праўдзе ў вочы, трэба прызнаць, што фізічная культура недаацэньваецца. «У гэтым мы, настаўнікі фізікультуры,

вінаватыя. Мы самі дазволілі называць сябе фізруком, таму што так працуем. Можна, нам не хапае агульнага ўзроўню культуры, ды і ведаў таксама. Трэба працаваць так, каб цябе называлі не фізруком, а настаўнікам фізічнай культуры і здароўя. Мы ў вучылішчы так вызначалі: усе ўрокі важныя, але фізікультура важнейшая. Чаму так? Таму што фізікультура — адзіны прадмет, які ёсць у праграме з 1 да 11 класа. Ніводны прадмет больш так не выкладаецца. І маім калегам трэба самім пра гэта памятаць», — разважае Леанід Мікалаевіч. Восем і нагадае ўласным прыкладам. Урокі фізічнай культуры і здароўя, спартыўныя секцыі, раённыя, абласныя і рэспубліканскія спаборніцтвы — разам са сваімі падпапечнымі ён усюды ў цэнтры падзей. «Самае прыемнае ў маёй рабоце — бачыць вынік. Мы, настаўнікі, не адразу яго бачым. Але, калі да нас прыязджае ў госці моцны, фізічна развіты чалавек, выхаваны, удзячны, — найлепшага задавальнення не знайсці», — дзеліцца Леанід Мікалаевіч. «Я ніколі не думаю, што змагу адпрацаваць аж 50 гадоў. Але яны былі насыненыя рознымі яркімі падзеямі, падарылі мне мноства цудоўных людзей, што пралечылі вельмі хутка. І усё гэта дзякуючы фізічнай культуры. У маім узросце ў асноўным жывуць успаміны. А дзякуючы фізікультуры ў мяне вельмі шмат цёплых успамінаў».

Фота з асабістага архіва героя. г. Баранавічы.

Дата

Стадыён «Дынама» святкуе юбілей

Найлепшы падарунак — яркія спаборніцтвы

Ён мае надзвычай багату гісторыю, яго сучаснасць невярагодна насычаная. Яго ведаюць амаль ва ўсім свеце, у свеце спорту дакладна. Гэта, без перабольшвання, адзін з брэндаў Беларусі. І гэта — Нацыянальны алімпійскі стадыён «Дынама», якому сёлета споўніцца 90 гадоў.

Гэты аб'ект з'яўляецца цэнтрам прыягнення жыхароў Мінска і яго гасцей. Ён бачыў мноства зорак спорту розных часоў. У 1951 годзе тут прайшоў чэмпіят СССР па лёгкай атлетыцы. Стадыён, які і многія іншыя мінскія пабудовы, значна пацярпелі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Але да чэмпіянату яго паспелі аднавіць і правялі спаборніцтвы на высокім для таго часу ўзроўні. І гэта стала пачаткам слаўнай гісторыі — з таго часу спартыўныя форуму на «Дынама» пакідаюць ва ўсіх выдатныя ўражанні. Таму сведчанне і матчавая сустрэча СССР — ЗША па лёгкай атлетыцы 1973 года. Тут у 1980 годзе прайшоў алімпійскі турнір па футболе. Менавіта на «Дынама» Аляксандр Мядзведзь запаліў агонь маляўскай алімпіяды. Нямаля слаўных момантаў у гісторыі стадыёна ў XXI стагоддзі: у 2008 годзе БАТЭ сустрэўся з Ювентусам на дынамаўскім полі. Тут праходзілі першая матчавая сустрэча Еўропа — ЗША па лёгкай атлетыцы ў

2019 годзе, адкрыццё II Еўрапейскіх гульняў у тым жа годзе. «Дынама» — аб'ект шматфункцыянальнасці. На стадыёне часта збіраюцца не толькі аматары спорту, але і музыкі. Гэта выдатная канцэртная пляцоўка, якую высока цэняць зоркі беларускай і замежнай эстрады. У апошнія гады тут часта праходзяць летнія фестывалі розных кірункаў. А ў кінапаказы пад адкрытым небам у апошнія два гады мінчане літаральна «закахаліся». Аднак пануе на «Дынама» усё ж такі спорт, у прыватнасці лёгкай атлетыка і футбол. Сваёасаблівым падарункам да юбілею знакамітай арэны стаў таварыскі матч футбольных зборных Беларусі і Расіі, які прайшоў 7 чэрвеня. На жаль, беларуская зборная не змаг-

ла зрабіць сваім аматарам падарунка і прайграць з вынікам 0:4. Аднак у той дзень, асабліва перад матчам, стадыён зноў віраваў. На доўгачаканы матч (а нацыянальная зборная па футболе тры гады не выступала дома) сабралася больш за 21 тысячу чалавек. Арганізатары падрыхтавалі для іх сапраўднае шоу. На тэрыторыі каля стадыёна размясціліся дыджы, фотазоны, фулорты, праводзілася мноства футбольных актыўнасцяў для дзяцей і дарослых. Перадматчавое шоу з удзелам знакамітых артыстаў таксама дадало настрою аматарам. Атмосфера спартыўнага свята, музыка, дзіцячы смех і шчаслівыя наведвальнікі — тое, што так пасуе любімым усім стадыёну «Дынама». І няхай так будзе і далей!

Напярэдадні

Чым будучь здзіўляць Гульні БРІКС

Беларускія спартсмены гатовы радаваць поспехамі

Адзін з асноўных стартаў гэтага лета пачынаецца 12 чэрвеня ў Казані адкрыццё Гульні краі БРІКС. Сам турнір не новы: упершыню спаборніцтвы сярод краінаў, які ўваходзяць у БРІКС, прайшлі ў 2017 годзе ў Індыі, затым форум прымалі Кітай і Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка. На гэтым тыдні адкрыццё чацвёртыя Гульні БРІКС. Кожны год арганізатары дапаўняюць праграму спаборніцтваў новымі відамі і дысцыплінамі, што робіць форум адметным. Арганізатары форуму ў Казані зрабілі гэта па максімуме.

Самае галоўнае — адкрыты фармат спаборніцтваў. У Казані чакаюць каля пяці тысяч атлетаў больш чым з 60 краінаў. Усяго яны разыграюць 387 камплектаў медалёў. Для беларускіх спартсменаў Гульні ў Казані стануць адным з галоўных стартаў гэтага сезона. Усяго ў праграме форуму 27 відаў. Нашы спартсмены будуць прадставлены ва ўсіх, акрамя акрабатуна чакан рок-н-рола. У напярэдняй склад зборнай Беларусі увайшло каля 620 чалавек (у тым ліку судзіі, кіраўнікі, прадстаўнікі федэрацый). Спартсменаў — каля 400 чалавек.

Аду з самых вялікіх беларускіх каманд складаюць беларускія лёгкаатлеты — 81 чалавек. Сярод іх і ідуры: Эльвіра Грабарэнка, Ірына Жук, Таццяна Халадоўч, Аляксей Каткавец, Мацвей Воўкаў і іншыя. З-за раннейня міжнародных спартыўных арганізацый беларускія лёгкаатлеты не могуць выступаць на буйных міжнародных стартах, шлях на Алімпійскія гульні ў Парыжы ім таксама закрыты. Таму на Гульнях БРІКС яны збіраюцца паказаць усё, на што здольныя. Можна не сумнявацца: барацьба на цэнтральных стадыёне Казані будзе напружанай.

«Разам з вопытнымі спартсменамі мы ўзялі і маладых лёгкаатлетаў, учарашніх юніёраў, на якіх робім стаўкі ў многіх дысцыплінах лёгкай атлетыкі. План толькі адзін — дастойна прадставіць сваю краіну, паказаць вынікі, гэта дазваляць змагацца за медалі. У нас ёсць усё для гэтага. Нядаўна ездзілі на камандны чэмпіят Расіі, нашы атлеты выступілі дастойна, заваявалі шмат медалёў. Я спадзяюся, на Гульнях БРІКС будзе не менш, а нават болей», — адзначыў дзяржаўны трэнер па лёгкай атлетыцы Ігар СІВАДЗЕДАУ.

Вяслярны беларускі дэсант высадзіцца ў Казані. У камандзе па веславанні на байдарках і каное 34 чалавекі, па акадэмічным веславанні — 30. Паказач клас плянуюць прымы жаночага веславання на байдарцы Марына Літвінчук і Волга Худзенка. Паколькі мацнейшых спартсменаў у жаночым веславанні на байдарцы ў алімпійскім Парыжы таксама не чакаюць, у Казані Волга і Марына пакажуць, што страцілі міжнародны спорт, адхілішы іх.

Беларуская спартыўная дэлегацыя будзе зіхацець зоркамі беларускага спорту. Каманда пад нашым сцягам сабралася салідная. У Казані плануе выступіць бронзавы прызёр чэмпіянату свету па сінхронным плаванні — 2024 Васіліна Хандошка. На цяжкаатлетчыны памост выйдзе сярэбраны прызёр Алімпійскіх гульняў 2016 Дар'я Навумава. Спаборніцтвы па самба зробіць цікавымі чэмпіёнкі свету Даніэла Ждан і Анжэла Жылінская.

Сёлета Казань стала цэнтрам спартыўных нававіч — у лютым тут прайшлі «Гульні будучыні», спаборніцтвы па фіджытал-спорце. Новы кірунак аб'ядноўвае спорт рэальны і віртуальны. І ён таксама будзе прадставлены на Гульнях БРІКС. У праграму увайшлі фіджытал-баскетбол і фіджытал-футбол. Спачатку баталі на віртуальных пляцоўках NBA і FIFA адпаведна, затым — на рэальных. Мяркуюцца, што гэта прыцягне больш моладзі.

«Нашымі галоўнымі сапернікамі, мяркуюцца, будуць расійскія спартсмены. Улічваючы вынікі «Гульняў будучыні», канкурэнцыю складуць баскетбалісты з Сербіі. Насамрэч, цяпер цяжка рабіць нейкія пранозы, бо нашы каманды раней не выступалі ў спаборніцтвах па баскетбольным дваяборстве. Таму здзіўляць могуць усе. Гэта для ўсіх новых кірунак, мы ўсе знаёмімся з віртуальным баскетболам. Нават цяжка сарыентавацца, на што рабіць стаўку: на кіберчастку або на рэальны баскетбол. Але я не сумняваюся, што спаборніцтвы будучь цікавыя і прыносяць нашым спартсменам карысны досвед», — адзначыла Настасся МАРЫНІНА, генеральны сакратар — выканаўчы дырэктар Беларускай федэрацыі баскетбола.

Матэрыялы паласы падрыхтавала Валерыя СЦЯЦКО.